

Riječ

uredništva

U rukama vam se nalazi novi broj časopisa *Speleolog*. Kako je 2024. godine projekt »Čisto podzemlje« navršio deset godina uspješnog rada, odlučili smo se za temu broja – otpad u speleološkim objektima. U članku »Desetljeće Čistog podzemlja« možete pročitati više o razvoju samog projekta te presjeku njegovih aktivnosti i uspjeha u zadnjih deset godina, kao i aktualnim događanjima i planovima za budućnost. Članak pod nazivom »Plinovi, temperatura i relativna vlažnost zraka kao indikatori opasnosti u speleološkim objektima s otpadom« donosi nam važne stručne informacije o planiranju i izvođenju čišćenja speleoloških objekata, s naglaskom na potencijalne opasnosti koje se u otpadu mogu naći.

U rubrici *Istraživanja* SO HPD »Željezničar« predstavlja rezultate svog rada na području Ogulina, Plitvičkih jezera i Zlarina u posljednjih nekoliko godina. Naša prijateljska udruga SO HPD »Sniježnica« može se pohvaliti odličnim rezultatima s juga u dva članka o istraživanjima speleoloških objekata Sniježnice i Konavala. Ove smo godine svjedočili i pronalasku novog ulaza u Jamski sustav Crnopac, ovoga puta kroz jamu Vlažnu Mađaricu, pa donosimo i priču o tim akcijama. U ovom broju imamo čak tri članka s rezultatima zanimljivih speleoarheoloških istraživanja po Hrvatskoj.

Osim deset godina »Čistog podzemlja«, 2024. je godina raznih drugih obljetnica na koje se osvrćemo u članku »Podsjetnik na nekoliko speleoloških obljetnica«. U rubrici *Speleoskop* standardno stoji i pregled aktivnosti SO i SK »Željezničar« u protekloj godini. Godina je bila uspješna, ali i tužna jer su nas zauvijek napustili članovi, speleolozi i suradnici Odsjeka, čijih se života i djela prisjećamo u rubrici *In memoriam*.

Zahvaljujemo svim autorima tekstova, fotografija, ilustracija i nacрта, koji su doprinijeli stvaranju ovoga broja, kao i svima ostalima koji su se na bilo koji način angažirali u njegovoj pripremi. Izdavanje ovoga broja financijski su podržali Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih te Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, kojima ovim putem zahvaljujemo na potpori.

Uredništvo